

Psychiater Remmers van Veldhuizen winnaar Ria van der Heijdenprijs 2010

Aansluitend op het Symposium 'Ervaringsverhalen, wat kun je ermee' werd dinsdag in het Plein voor de derde maal de Ria van der Heijdenprijs uitgereikt. Remmers van Veldhuizen, psychiater en directeur Zorgvernieuwing GGz Noord Holland, werd tot winnaar van de Ria van der Heijdenprijs 2010 uitgeroepen. Van Veldhuizen werd voorgedragen door de stichting Centrum Certificering ACT en FACT voor zijn al jarenlange inzet voor optimale zorg voor mensen met langdurige, ernstige psychiatrische aandoeningen.

Zijn inzet, doorzettingsvermogen en brede en diepgaande kennis van beroepsoverstijgende zaken kenmerken psychiater Remmers van Veldhuizen. Het zijn de ingrediënten voor het succes van twee baanbrekende projecten, die hij heeft geïnitieerd en heeft afgerond. Dat zijn de **herziening wet Bijzondere Opnamen Psychiatrische Ziekten (BOPZ)** en de zorgvernieuwing voor mensen met chronisch psychiatrische stoornissen (psychotische stoornissen en schizofrenie) in de vorm van **Assertive outreaching Community Treatment (ACT) (thuiszorg door een multidisciplinair team)** en **FACT** teams.

De 'oude' BOPZ was een wet die (acute) gedwongen opnames regelde van mensen met psychiatrische ziekten in combinatie met het gevaarscriterium: gevaar voor zichzelf, voor anderen of voor de openbare orde. Van Veldhuizen zag in, dat deze liberale en tolerante wet één groep mensen dupeerde: n.l. de mensen met chronisch psychotische stoornissen, zoals schizofrenie. Een groot aantal van hen weigerde effectieve behandeling met medicatie en andere interventies vanuit gebrek aan ziektebesef of loochening: symptomen van een psychose. Zij konden dat ook op grond van de wet die vrijheid van keuze van het individu primair stelde. Van Veldhuizen herkende het 'laissez faire' karakter van deze wet voor deze groep en wees het gevaarscriterium af. Door de vrijheid om behandeling af te wijzen centraal te stellen, werd een ernstig beloop van de ziekte in de hand gewerkt en steeg het aantal suicides. Met deze zienswijze slaagde hij erin om de tegenstand van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie te overwinnen; hij wist hen te overtuigen door te wijzen op het gebrek aan effectiviteit en de bijwerkingen van de BOPZ bij schizofrenie: de wet die mensen met schizofrenie ziek houdt, zieker maakt en de mortaliteit verhoogt. Van Veldhuizen herkende ook de belasting van de direct betrokken familieleden. Met de vereniging Ypsilon nam hij het initiatief om de wet BOPZ om te vormen in een 'behandelwet' voor mensen met chronische stoornissen. Dat bleek een lange weg, Maar de nieuwe BOPZ is er en regelt de gedwongen behandeling, inclusief het geven van medicatie bij mensen zonder ziektebesef. Bij het vaststellen van de spelregels en de uitvoering van 'dwang' en 'drang' in de nieuwe wet zijn naast behandelaars, vertegenwoordigers van de openbare orde en de rechterlijke macht ook cliënten en familieleden betrokken. Geen wettelijke regeling van de behandeling van chronische psychiatrische ziekten zonder adequate behandeling. Dat is de tweede grote verdienste van Remmers van Veldhuizen: het creëren en invoeren van de **ACT** en **FACT** teams. Deze teams bieden intensieve, langdurige multidisciplinaire en outreachende zorg en behandeling aan huis aan mensen met een ernstige psychiatrische ziekte en problemen op meerdere levensgebieden. De invoering van de methodiek deed Van Veldhuizen in zijn functie als directeur Zorgvernieuwing GGz Noord Holland, maar de nieuwe zorg slaat aan. Op het ogenblik functioneren op meer dan tien plekken verspreid over heel Nederland teams die voldoen aan de kwaliteitscriteria voor het leveren van verantwoorde zorg volgens de **(F)ACT** methode. Gunstige resultaten zijn gemeld: vermindering van het aantal opnames en opname dagen. Van Veldhuizen is naast zijn rol bij de nieuwe wetgeving, de ontwikkeling, organisatie en implementatie van **FACT** teams een productief schrijver. Het is niet waarschijnlijk, dat hij na zijn pensioen vanaf midden 2010 stil zal zitten.

Eervolle vermeldingen

De sociotherapie van de afdeling Reitdiep van de Van Mesdag kliniek te Groningen

Het sociotherapeutisch team van de afdeling Reitdiep werkt voor de groep mensen met een psychose, die ter beschikking zijn gesteld (TBS) vanwege een delict. Deze forensisch psychiatrische groep wordt door de psychiatrische professie als moeilijk behandelbaar beschouwd. Dit blijkt al uit 'de labeling' van mensen met psychotische stoornissen in combinatie met delicten als 'double trouble', in combinatie met drugsgebruik als 'triple trouble'. Deze kleine groep is in de loop van de tijd groter geworden door de dehospitalisatie in de jaren zestig en zeventig en de verkrijgbaarheid van drugs en is door het label van gevaar sterk gestigmatiseerd. Reitdiep is één van de afdelingen van de Van Mesdag kliniek, waar van oudsher groeps- en individugerichte sociotherapie plaatsvindt die gericht is op recidief psychose en delict preventie. De familie stond buiten spel. Recent heeft men contact gezocht met betrokken familieleden, is gaan samenwerken met Ypsilon en betreft men familieleden op adequate wijze bij de behandeling van deze moeilijke groep. Het team verdient een nominatie vanwege hun betrokkenheid en het inslaan van nieuwe wegen.

Het project Thuiscoaching van Ypsilon afdeling Utrecht in de personen van Tom Rusting en Tiny van Hees

Het project Thuiscoaching van Indigo, dat netwerkondersteuning geeft rond mensen met velerlei psychiatrische stoornissen, is een baanbrekend initiatief van Ypsilonmedewerkers en Marokkaanse ouders van jongeren met een psychose en schizofrenie. Het project is met name relevant, omdat vooral in een stedelijke omgeving bij jonge allochtone mensen de kans op een eerste psychose twee tot zes keer groter is dan bij autochtone jongeren. Ook kan de duur van de onbehandelde psychose vrij lang zijn.

Het recent ontwikkelde project is uniek, omdat de hulpverlening rekening houdt met cultuurverschillen in leefstijl en interpretatie van de ziekte en omdat de hulpverlening en de familieorganisatie, bestaande uit vrijwilligers, zo nauw met elkaar samenwerken. Het project loopt goed en is professioneel opgezet samen met hulpverlening. De problematiek van de bezochte gezinnen blijkt complex, schrijnend en tot nog toe verborgen: de Marokkaanse gemeenschap bij wie schizofrenie voorkomt leven veelal in een geïntegreerde wijk. Dat bleek schijnintegratie te zijn. Niet alleen bij de cliënt, maar ook bij de familie heerste eenzaamheid. Het project bleek dat isolement te doorbreken. Bij een bezoek van Ypsilon spatte het enthousiasme ervan af!

De jury vond dit initiatief als tegengeluid in deze tijd passen; passend bij de criteria van de prijs en passend voor een nominatie.

De prijs

De Ria van der Heijdenprijs wordt jaarlijks toegekend aan een persoon of personen die iets bijzonders gepresteerd hebben op het gebied van de chronische psychiatrie. Van der Heijden was de beschermvrouwe van alle mensen met een chronisch psychiatrische aandoening en oprichter van Ypsilon; zij overleed op 8 mei 2006. Delta Psychiatrisch Centrum riep de Ria van der Heijdenprijs in het leven om het gedachtegoed van Ria niet verloren te laten gaan.

De prijs bestaat uit een kunstwerk en een bedrag van 5000 euro; de winnaar moet het geld aanwenden om het welzijn en de kwaliteit van leven van mensen met een chronisch psychiatrische aandoening te verbeteren. Eerder wonnen hoogleraar Don Linszen en De Windroos uit Amstelveen deze prijs. Aan de eervolle vermeldingen is een bedrag van 750 euro verbonden.

Ria van der Heijdenprijs 2011

Vanaf heden is de inzending Ria van der Heijdenprijs 2011 geopend. Tot 1 oktober 2010 kunnen kandidaten voor de Ria van der Heijdenprijs 2011 aangemeld worden. Meer informatie vind je op www.riavanderheijdenprijs.nl.

- einde bericht-

Delta Psychiatrisch Centrum is een professionele, innovatieve organisatie die gespecialiseerd is in de behandeling en begeleiding van mensen met een ernstig psychisch of psychiatrisch probleem. Delta telt meer dan 1500 medewerkers die werkzaam zijn op een van de twintig vestigingen in het werkgebied Groot-Rijnmond/Zuid-Hollandse eilanden.

Noot voor de redactie:

Voor vragen naar aanleiding van dit persbericht kunt u terecht bij Joke van Gelder van de afdeling communicatie, telefoon 010-503 1756/06-5117 9677, joke.van.gelder@deltapsy.nl

Delta Psychiatrisch Centrum
Locatie Het Plein,
Albrandswaardsedijk 74 Poortugaal
www.deltapsy.nl